

STORTINGET

Representantforslag 38 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Mona Fagerås, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Kari Elisabeth Kaski

Dokument 8:38 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Mona Fagerås, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Kari Elisabeth Kaski om at ny sykehusstruktur i Helse Nord vedtas av Stortinget

Til Stortinget

Bakgrunn

På oppdrag fra Helsedepartementet har Helse Nord startet et omfattende arbeid med omstrukturering. Resultatet av dette arbeidet vil ha konsekvenser for befolkningen i hele Nord-Norge. Plassering av sykehus og sykehusstilbud er grunnleggende for pasientsikkerhet, stabilitet og beredskap. En så omfattende endring av sykehusstilbudet i hele Nord-Norge må besluttes i Stortinget, og ikke på foretaksmøte slik det er lagt opp til i dag.

Arbeidsgruppe 1, som har hatt som oppgave å se på ny sykehusstruktur, la 14. november 2023 fram sin anbefaling. Denne vakte stor uro, da den foreslår å legge ned eller drastisk endre funksjoner ved en rekke sykehus. Et mindretall i arbeidsgruppa støtter ikke forslaget og kommer med svært tydelig kritikk av både prosessen og resultatet.

Blant annet understreker mindretallet den svært vanskelige økonomiske situasjonen Helse Nord står i, en bekymring som forslagsstillerne deler. Dette er et spørsmål om politisk vilje til å finansiere helsetilbud i hele landet, også der det er spredt befolkning og store avstander.

Mindretallet i arbeidsgruppe 1 viser også til at det ikke har vært en god nok oppfølging av det interne omstillingsarbeidet som er satt i gang, og at det er et stort potensial i å utvikle både bedre funksjonsdeling og bedre arbeidsdeling. Mindretallet mener videre at det har vært uhyre vanskelig å gjennomføre en utredning over en så kort tidsperiode, og viser til at dette handler om et tilbud som skal dekke 113 000 kvadratkilometer og 80 kommuner.

En gjentakende bekymring er bemanningssituasjonen i Helse Nord og muligheten til å rekruttere faglig kompetente ansatte. Situasjonen er allerede prekær, og det rapporteres om svært harde arbeidsdager for helsepersonell. Forslagsstillerne mener at det er gjort, og gjøres, for lite for å sikre bedre arbeidsforhold i dag, og deler bekymringen til mindretallet i arbeidsgruppa for at nedskalering og nedbemanning enkelte steder vil føre til en forverret bemanningssituasjon. Man risikerer å skape mindre attraktive arbeidsplasser for nøkkelpersonell både på sykehus som gjøres om til distriktsmedisinske sentre (DMS), og på sykehus som mister kirurgisk akuttberedskap. Samtidig er det ikke gitt at de som allerede var tilknyttet en tjeneste, ønsker å flytte for å knytte seg til et annet tilbud.

Samhandlingsreformen har ført til at stadig flere oppgaver forventes løst i kommunene, uten at dette har vært fulgt opp med nødvendig finansiering. Det har ført til et sterkt press på kommunenes helse- og omsorgsbudsjetter og også ført til et økt behov for prehospitaltjenester. Forslagsstillerne er bekymret for at ytterligere innstramminger og sentralisering i sykehusene vil ha en stor påvirkning på kommunene, og mener at kommunene i langt større grad burde vært involvert i prosessen knyttet til ny sykehusstruktur.

Den pågående strukturprosessen tar heller ikke høyde for de samfunnsmessige konsekvensene av endring i sykehusstruktur. NOU 2023:8 Fellesskapets sykehus – Styring, finansiering, samhandling og ledelse peker på at sykehusstruktur har samfunnsmessige konsekvenser langt ut over det som berører spesialisthelsetjenesten. Både forsvarskommisjonen og totalberedskapskommisjonen peker på en desentralisert sykehusstruktur som en vesentlig del av landets felles beredskap og sikkerhet. Vær- og klimaendringer og påvirkningen på bosettingsmønstre er også åpenbare hensyn som bør inkluderes i en vurdering av plassering av sykehus. I en region som er preget av store avstander, dårlig vær, mørketid og avhengighet av broer, ferjer og luftambulansetilbud, er det enda klarere at de samfunnsmessige konsekvensene må inkluderes.

Situasjonen i Helse Nord har i lang tid vært prekær, og det er behov for å sikre tiltak for hele regionen, knyttet til både bemanning, pasienttilbud og beredskap. Med tid, klokskap og forankring kunne dette lagt til ret-

te for en god prosess for hele Nord-Norge der premisset om likeverdige helsetjenester lå til grunn. Nå er det i stedet lagt opp til en rask, udemokratisk prosess som har store konsekvenser for en hel landsdel.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sikre en sykehusstruktur i Nord-Norge hvor behovet for beredskap og helhetlig samfunnsutvikling ivaretas. Totalberedskapskommisjonens og forsvarskommisjonens analyser og anbefalinger skal brukes aktivt i arbeidet.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om sykehusstrukturen i Helse Nord, slik at endelig vedtak om ny struktur blir gjort av Stortinget.

15. november 2023

Marian Hussein

Mona Fagerås

Torgeir Knag Fylkesnes

Kirsti Bergstø

Kari Elisabeth Kaski